

NA TRŽNICI — FOTO: FRANC PERDAN

panorama
Številka 16
Kranj
25. aprila 1964

Kranjski scenograf za nemški film

Elke Sommer, Rex Gildo, Vivi Bach 10. maja na letališču v Brnikih

Prihodnjič:

NEPREVIDNOST IN SMRT STA SI POTALI ROKI

... skozi zrak sta padala kot dve raketi. Dimo je padal nekaj metrov pod njim. Janez se mu je počasi približeval. Hotel ga je prijeti za roke. Tedaj se je nekaj belega zasvetilo. Instinktivno se je prevrgel na bok, vendar prepozno. Tega, kar se je zgodilo, ni mogel preprečiti...

KRANJ, 24. aprila — Razine filmske družbe iz tujine se v zadnjem času precej poslužujejo naših pokrajin in ateljejev za snemanje svojih filmov. V Jugoslavijo vse več prihajajo znana svetovna filmska imena, kot so Anthony Quinn, prišel bo tudi Jean Paul Belmondo itd.

Film-servis iz Ljubljane je za tuje filmske ekipe opravil že precej svojih uslug. To pot bo Film-servis nudil svoje uslugе nemškemu filmu. (Nadaljevanje na 2. strani)

Še o sezonskih delavcih v Kranju

25. marca smo v Glasu pisali o sezonskih delavcih v barakah ob Partizanski cesti v Kranju, ki živijo v nemogočih življenjskih pogojih. V Panorami smo 11. aprila objavili razgovor z vodilnimi ljudmi podjetja »Novogradnje« Tržič, v katerem so nam pojasnili, zakaj je do takega nemogočega stanja prišlo. Danes pa objavljamo še nekatere ugotovitve s seje izvršnega odbora ObO SZDL Kranj, ki je bila 10. aprila in kjer so obravnavali ugotovitve kranjske sanitarne inšpekcije.

Inšpekcija je ugotovila, da živijo delavci tega podjetja v bivših skladiščih in lesenih barakah, torej v povsem nenormalnih življenjskih pogojih. V osmih prostorih živi 130 sezonskih delavcev. Prostorji so neprimerni za stanovanje ljudi, ker so prenatrpani, dotrajani, neočiščeni, nepreblejeni in brez vsake izolacije. Ogrevanje je nemogoče, ker so peči slabe, pa tudi drv ni. Kopalnic n umivalnic sploh ni, delavci nimajo možnosti

za pranje, umivanje, britje in kopanje. Zelo slaba je tudi jedilnica, saj nima stropa, vode za umivanje ni, miz nihče ne čisti, jedilnega pribora ni dovolj — prekuha in solata se servirata v istem krožniku.

Uprave v naselju ni, za red in čistočo nihče ne skrbi. Delavci so prepuščeni sami sebi, nimajo delovnih sestankov, niso seznanjeni z organizacijo dela v podjetju. Ugotovili so, da delavci celo niso zdravniško zavarovani, uprava ne izvaja sklenjenih pogodb in obljub, delavcev nihče ne seznanja z uspehom dela ter drugimi vprašanji v podjetju, da ne govorimo o kulturnem in prosvetnem delu, športnem udejstvovanju in podobno.

IZVRŠNI ODBOR občinskega odbora SZDL Kranj je na podlagi tega poročila ugotovil, da podjetje ni pripravilo naselja za sprejem sezonskih delavcev, čeprav je sprejem planiralo že v začetku

sezone. Znano je, da so šele takrat, ko so bili delavci v Kranju, vozili iz Ljubljane odeje, da so delavce zasilno pokrili. Zaradi vsega tega so povsem umestne pritožbe iz Banja Luke, od koder je največ teh sezonskih delavcev.

Podjetje »Novogradnje« ni upoštevalo priporočil izvršnega odbora občinskega odbora SZDL, občinskega sindikalnega sveta in sveta za delo pri občinski skupščini Kranj. Priporočila so omenjeni organi posredovali podjetjem že lani jeseni, da bi se tako lahko pravočasno pripravili in zagotovili sezonskim delavcem osnovne življenjske pogoje. Zato izvršni odbor ObO SZDL priporoča samoupravnim organom v podjetju »Novogradnje«, da v enem mesecu ta problem rešijo. O tem pa bo razpravljala tudi občinska skupščina oziroma odgovarjajoči svet, prav tako pa tudi občinski sindikalni svet in družbenopolitične organizacije terena, kjer je omenjeno naselje.

Združene države Amerike in Sovjetska zveza sta se sporazumeli, da bosta zmanjšali proizvodnjo jedrskih surovin

SPORAZUM dobre volje

Počasi se kolo razorožitve le premika naprej ● Johnson in Hruščov sta napravila še en korak ● Kako drago je oboroževanje ● Podatki, ki govore o velikih stroških

KO SE JE pred več kot dvema letoma, 14. marca 1962., začela nova razorožitvena konferenca osemnajstorice v Ženevi, ni nihče na svetu verjel, da bo 34 diplomatov, kolikor jih sedi za zeleno mizo (vsaka država ima dva sedeža za ženevsko mizo, Francija pa do danes še ni zasedla dveh stolčkov, ki sta ji določena) našlo hitro rešitev za svetovno razorožitev. Večkrat smo v tem kratkem času poročali o slepi ulici in o razlikah, ki so med velesilami o načinu razorožitve.

Začarani krog v ozračju

KLJUB ČRNOGLEDOSTI glede razorožitve pa sta zadnji dve leti pokazali, da vsi upi le niso zaman. Čeprav se razorožitveni močje v Ženevi na stopnicah ne gledajo vedno prijazno, pa so ženev-

ska pogajanja privedla do dveh važnih sporazumov: lansko poletje je bil v Moskvi podpisan sporazum o delni prepovedi jedrskih poskusov, pred dnevi pa sta se ZDA in Sovjetska zveza, ki se jima je pridružila še Velika Britanija, zavezali, da bosta zmanjšali proizvodnjo

jedrskih surovin. Tako so najnovejši dogodki zanimali trditve tistih nevarnih Tomažev, ki so ves čas prigovarjali, da bodo razorožitveno puško lepega dne morali vreči v koruzo.

Trezni računi državnikov pa so pripeljali do zaključka, ki ga je lepo opisal ameriški diplomat Stevenson na začetku ženevskih pogajanj: »Vsak mesec nam vedno bolj preti nevarnost, da nam v oboroževalni tekmi pobegne »vrag iz steklenice«. Ameriški predstavnik je s temi besedami hotel opozoriti na nevarnost, ki preti človeštvu zaradi kopičenja zalog orožja. Tudi ostali državniki so v nešteti govori opozarjali na problem razorožitve. V zadnjih letih ni bilo pomembnejšega državnikega govora, kjer bi izpustili besedo razorožitev. Vsi so v bistvu za razorožitev, vendar se začnejo razhajati ob pogledih, kako priti do nje.

Konec poskusov

OD LANSKEGA moskovskega sporazuma o delni prepovedi jedrskih poskusov v ozračju ni več atomskih gob. Vendar poskusi še niso povsem odpravljeni. Francija, ki z nezmanjšanimi naporami razvija svoje atomsko orožje, ni pristopila k moskovskemu sporazumu in je torej določila sporazuma ne vežejo. Francosko pot je ubrala tudi Kitajska, ki pa za sedaj še ni zmožna kršiti sporazuma s svojimi poskusi, ker je verjetno še precej daleč od lastnega atomskega orožja.

Z moskovskim sporazumom pa lastnice atomskega orožja niso prenehale s podzemeljskimi poskusi. Zadržali so jih, ker jih ne morejo točno nadzorovati in ugotavljati.

Kaj bi se zgodilo, če bi prišlo do popolne razorožitve

ZNANI gospodarstveniki so že izračunali, kaj vse bi se zgodilo, če bi prišlo do razorožitve. Odpravili bi lahko lakoto in siromaštvo v nerazvitih deželah sveta, razen tega pa bi občutno dvignili blaginjo vsega človeštva.

REKLI SO...

»VSI imamo radi ljudi, ki odkrito povedo, kaj mislijo — seveda pod pogojem, da mislijo tako kot mi.«

P. M. France,
francoski politik

»KUBA in CIPER imata nekaj skupnega — Kastro in Makarios imata bradi.«

P. G.,
ciprski minister

»ŽENSKE ne bodo dosegle enakopravnosti toliko časa, dokler ne bodo plačevale alimentov nezakonskim očetom.«

Ana Magnani,
italijanska
filmska igralka

»RESNICA je plod, ki ga je treba odtrgati čisto dozo-relega.«

M. P.,
francoski
dramatik

»LAHKO je dajati nasvete, toda težko jih je izvesti, ker pameti pač ne moreš dati.«

S. Mom,
angleški
književnik

»DENARJA je na svetu vedno dovolj. Samo pre malo je tistih, ki bi ga posodili.«

W. Torianni,
nemški pevec

Kranjski scenograf za nemški film

(Nadaljevanje s 1. strani) skemu podjetju »Musikhaus« iz Münchna za zabavno glasbeno komedijo pod delovnim naslovom »Potovalna agencija — sreča«, ki jo bodo snemali pri nas v okolici Makarske. Scenarij za film je napisal dr. MANFRED BARTHEL.

Zvedeli smo, da bo scena za film postavil kranjski scenograf SASA KUMP. Za naš list je povedal naslednje:

»Film bo pravzaprav posnet v glavnem ob našem morju in pridejo v poštev večina zunanji posnetki, medtem ko bo nekaj notranjih posnetkov na ladji. Delo pri filmu me izredno veseli.«

Pričetek snemanja je določen za 12. maj. V filmu bo od naših razen Saša Kumpa in Film-servisa sodelovala v glavnem nemška ekipa, v kateri so znani filmski igralci REX GILDO, VIVI BACH, ELKE SOMMER, naša rojkinja iz Dubrovnika ELMA KARLOWA (Selma Karlovac) in drugi. Slovenski sodelavci bodo v okolico Makarske odpotovali 8. maja, medtem ko bo nemška ekipa odpotovala z letalom z letališča Brniki 10. maja. Tako se bodo imeli Kranjčani priliko srečati s slovitimi filmskimi umetniki, seveda, če se bodo potrudili 10. maja na letališče v Brnike

MILAN ŽIVKOVIČ

Najlepša babica bo stara 63 let

Dolgo časa so samo ugibali, koliko je stara slavna nemška igralka Marlene Dietrich. V Berlinu je neki uradnik odkril, da je bila rojena 17. decembra 1901. Najlepša babica bo torej letos slavila 63. rojstni dan.

Sovjetska zveza ima največ zdravnikov

V Sovjetski zvezi imajo že 446.000 zdravnikov, od katerih je 350.000 žensk. Stevilka kaže, da ima SZ več kot polovico zdravnikov v vsej Evropi ali pa četrtnino vseh zdravnikov na svetu.

Hoče popust

Slavna pevka Maria Callas je pred prihodom v milanski hotel zahtevala od direktorja, da ji da popust za stanovanje in usluge. Svojo zahtevo je utemeljila takole: »Vi ne boste imeli nobene izgube, ker lahko navijete cene sosedom, ker bodo imli priložnost, da me slišijo peti vsak dan od druge do četrte ure.«

Beži, čeprav je prvak

Črni svetovni boksarski prvak Floyd Patterson prodaja svojo vilo za 473.000 mark, čeprav jo je kupil leta 1961 za 550.000 mark. Vila je v središču New Yorka. Ko so ga vprašali, zakaj prodaja hišo, je dejal: »Bežim, ker se nikoli ne morem igrati z otroci, ne da bi jih sosedje zmerjali s črnci in opicami.«

In vendar ni »Dolina smrti« mrtva dolina

Med tisoči različnih vrst pokrajin ni nobena manj zanimiva kot vroča in suha puščava ali pa ravnina brez dreves. Leta in leta so se ljudje ogibali takih nerodovitnih in izsušenih predelov, skozi katere se je človek prebil le z največjo težavo. To so dežele, ki pomenijo trpljenje in ki so zahtevale tisoče človeških življenj.

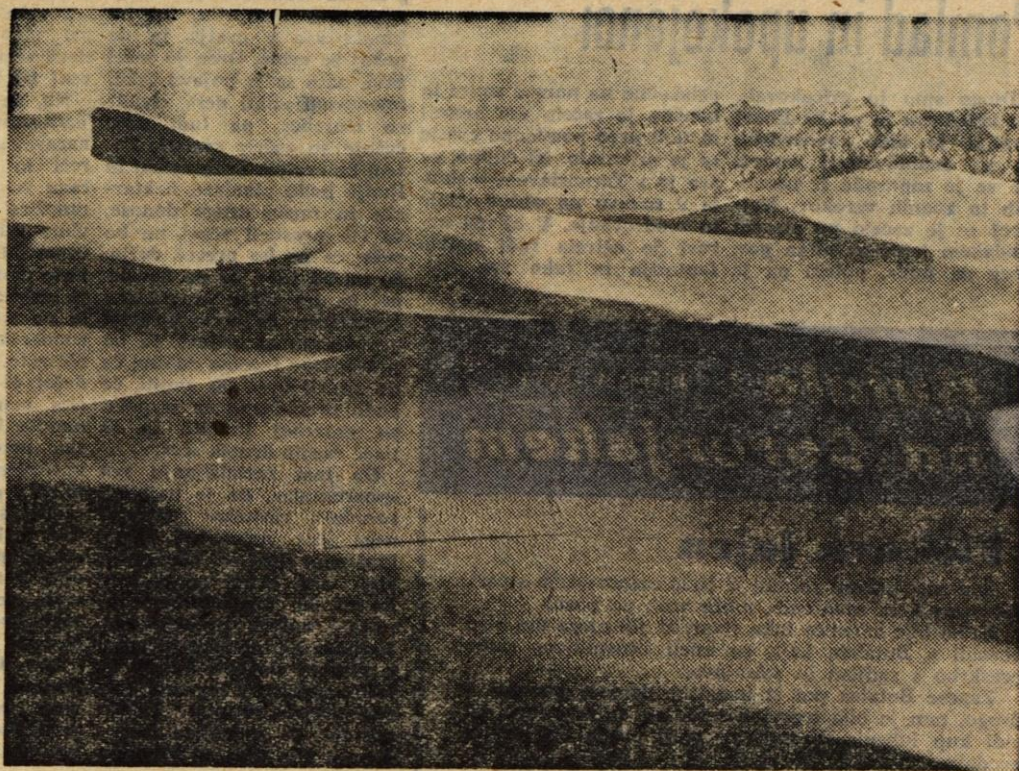
Američani pa so, ne oziraje se na kup nevarnosti, pričeli uporabljati puščave kot »igrišča«, prostore za počitek in za ukvarjanje s svojimi »konjički«. Kakšen je pravzaprav čar teh nekoč neprijetnih predelov in kaj jih je tako spremenilo, da človek danes lahko uživa v njih?

Tragedija neke ekspedicije

Dolina smrti preseneti s svojo osamljenostjo. To je njen edini in edinstveni čar. Včasih se zgodi, da zaidejo sem posamezne prikazni ljudi, ki se borijo in umirajo, ne da bi dosegli svoj cilj na oni strani doline. Pripoved o borbi belega moža in Indijanca, ki sta se hotela prebiti skozi to najbolj nasprotujočo si dolino, bi napolnila knjigo, toda njuna zgodba še ne bi bila popolnoma izčrpana.

Kalifornija je leta 1849 potegnila belega človeka vase. Takrat je imel zlato mrzlico. Še preden pa se je to zgodilo, je živel v tej žgoči alkalijevi dolini 200 Indijancev. Stražili so priseljence in jih gledali, kako umirajo od žeje. Oni sami so znali poiskati vodo, se naučili seliti iz kraja v kraj, ob vznožju pogorja Panamint in Funeral ter slediti zorečemu rastlinju. Redka trava, orehovci, krpe, kaktej in ogromni chuckawalla kuščarji, ki so predstavljali del njihove vsakdanje hrane. Vse to je bilo v Dolini smrti. In ničesar drugega, kar bi živel.

Istega leta, meseca septembra, je človek zopet poskušal priti skozi to pošastno dolino. Ne eden, veliko jih je bilo. Toda večno lačna in nenašitna dolina jih ni vrnila, razen enega, Louisa Manleya. Ta je potem pripovedoval zgodbo o nesrečnem koncu svojih tovarišev v borbi z naravo. Na pot so odšli iz Salt Lake Cityja. Vodil jih je mormon Jefferson Hunt. Že na začetku poti so se pojavile težave, na katere ni nihče računal. Skušali so napraviti potovanje

Večerne sence. Brezprimerna igra svetlobe in senc na peščenih sipinah Doline smrti pride do svojega nepričakovanega konca, ko sonce zaide za gore. Noč pogoltne najprej sipine, nato pa še Funeral Mountains za njimi.

čim krajše. Toda bilo je ravno narobe. Potovanje se je zavleklo, možje pa so stresali jezo drug nad drugim. Nazadnje so se jim pridružile še bolezni. Nič več niso hoteli hoditi vsi skupaj. Večina se jih je pridružila Huntu, ostali pa so šli z Manlyjem dalje. Prva skupina je pozneje dosegla San Bernardino, medtem ko so se za Manleya težave šele začele. Trpljenje in nesreče so bili stalni spremljevalci popotnikov. Louis Manley je bil najmočnejši in najbolj iznajdljiv. Trdovratno se je zoperstavljal vsemu, hodil na čelu ekspedicije in od časa do časa bodril utrujene in izčrpane prijatelje. V obupu so se sprli med seboj. Zopet sta ostali dve skupini. Ena je polnih pet dni z vsemi močmi poskušala doseči nasprotno stran Doline smrti. Namesto bogate Kalifornije pa so našli tam neploden in pust predel, obkrožen z veličastnimi gorskimi vrstami. To je tudi pomenilo njihov konec. Trpljenje, ki bi se moralo znova začeti, se je tukaj končalo.

Obiski belih ljudi v Dolini smrti so se vedno usodno končali. Zdelo se je, da se je tod nasečila smrt. In ljudje se prihajali, da so postajali njene žrtve...

Pokrajina iz soli

Ti tragični dogodki so prinesli v Dolino smrti novo obdobje. Nekdo je pobral svetleč kamen in ga nesel nekemu puškarju iz Nevade. Kamen je bil močno mešan s srebrno rudo. Tedaj so ljudje začeli pogosteje zahajati v to nevarno dolino. Malokrat se jim je nasmehnila sreča. Pokrajina je bila nevarna in skopa. Najsrečnejši je bil neki kovač iz Nevade, ki se je vračal domov s kosmi zlata, povedati pa ni maral nikomur, kje je njegovo bogato najdišče. Nikjer ni bilo nobenih sledov in še danes krožijo med ljudmi pripovedke o tem srečnem zlatokopu iz Nevade.

Dolina smrti je najgloblji in najbolj vroč predel v ZDA. Naslanja se na boke dveh ogromnih gorskih verig, na njenem dnu pa leži jezero Bad Water, ki sploh nima nadmorske višine. Njegovo dno je 85 m pod morsko gladino. To jezero je bilo nekoč marje Voda, ki je izhlapevala,

je odlagala debele plasti različnih soli, posebno »prave« soli, boraksa in barita. Sol, ki se je počasi izkristalizirala in rasla v nepravilnih oblikah na spodnjih plasteh, je nudila čarobno sliko.

Kaj naj človek pravzaprav najde zanimivega v tej nerodovitni in nezanimivi pokrajini? Dolina smrti velja za eno najbolj slikovitih dolin v ZDA. Njene skale v najrazličnejših velikostih in barvnih odtenkih, njihove fantastične oblike, bogate zaloge nenavadnih mineralov v jezeru in ogromne plasti izkristaliziranega boraksa so največja in najmočnejša vaba za geologe in prirodoslovce.

Visoki in nazobčani gorski vrhovi obdajajo Dolino smrti. Pot, ki pelje vanjo, se pričinja v Armagosini in vodi preko teh gora. Človek se prvič zazre v slikovito dolino skozi skalnato razpoko, ki jo imenujejo Dantejev pogled. Pred njim se odpre panorama Hada. Nikoli več je ne bo pozabil. Kolikor daleč seže oko — ena sama solna postelja. Nad njo pa se dvigajo zasnježene gorske gmote. Z Dantejevega pogleda, 2000 m visoko v črnih gorah Doline smrti, je ob jasnih dneh mogoče videti jezero Bad Water in s snegom pokrit Mount Whitney, najvišji vrh v ZDA.

Sedaj, ko je avtomobilski promet dobro razvit, je v poletnih dneh mogoče varno priti skozi to puščavo. Pokrajino so spremenili v nacionalni spomenik. Nekateri si ogledujejo nenavadne skalne oblike, ki so nastale s pomočjo vetra in vodne erozije, drugi pa slap, ki je nedaleč od Naravnega mostu. Ta slap je mrtev. Nič več ne teče voda čezenj. Ostali so samo sledovi o njegovi nekdanji moči. Voda je izdolbla v skalo žleb, ki je globok 3 metre in širok 6 metrov. Le včasih se zgodi, da za trenutek oživi, v pleistocenu pa, ko je imela pokrajina vlažno podnebje, je moral biti to cel hudournik.

Druga zanimiva posebnost v Dolini smrti je Poije vražjega roga, kjer košata rast puščavskih rastlin ustvarja šope rogov in kraljuje nad slano ravnino. V nobeni drugi jugozahodni ameriški puščavi jih ni moč najti. Tudi v tem je posebnost Doline smrti, ki ni mrtva dolina...

Priredila TONCI JALEN

Pomlad in upokojenci

Dolgo smo jo pričakovali. Priskočilo na pomoč sonce in Po koledarju in po Pavlihovi končno je začelo vse brsteti. Pratikli je bila napovedana že za enaindvajseti marec. Pa se je zapoznala iz neznanih in znanih vzrokov. Najprej se je začelo po starem ljudskem izročilu: »Dan gor, sneg pa dol!«, potem pa je

Butale na Gorenjskem

MILČINSKI - NOVAK

Fičkova jajca

Pod gorenjskimi gorami je čuda raznovrstnih stvari, deficitarnih in zavoženih, nihče vseh ne pozna.

Pa so bile lubenice taka stvar, ki jih njega dni niso poznali v Butalah, kajti so imeli neusmiljeno slabo preskrbo s sadjem in zelenjavo.

Zanese Butalca pot iz imenitne domače komune v drugo, tam je bila trgovina s sadjem in zelenjavo, pa vidi kup lubenic. V trgovini stoji prodajalec in jih prodaja.

Butalec ostrmi: »Oha, kakšna so to jabolka! Gotovo niso zrasla na socialističnem sektorju!«

Misli prodajalec, da se mož norčuje, pa odgovori: »Kaj se vam zdi, to niso jabolka, to so fičkova jajca!«

Se zavzame Butalec: »Jajca fičkova? Taka, da se fičko izvali iz njih? Fičkov še nimamo dosti v Butalah, dajte, prodajte mi jih par!«

Pa se prodajalec ni dal prositi in je prodal par in je izbral največji dve, da se bosta morebiti še Fiata 1300 izvalila, in še je navrgel pouk: »Jajci je treba doma zakopati v gnoj, v gnoju ostaneta štiri tedne niti ene obrtniške ure več. Pa ko poteče rok, boste zijali, kaj so fičkova jajca!«

Butalec je poslušal in razumel. Vzel je lubenici, vsako pod svojo pazduho, in se zadovoljen obrnil proti Butalam.

Lubenici sta bili težki in nerodni, pot je šla navkreber, pa ko je prišel vrh klanca, kjer se asfalt obesi proti Butalam, je bil pošteno truden.

Siroko se je usedel pod prometni znak, Lubenici si je položil predse med kolena in je počival in počivaje mislil motorizirane misli: »Moja dva fička, ali bosta dočakala generalno ali bosta prej karambolirana? Šofiral še nisem, pa rajtam, da ni težko — za volan se usedeš in zahupaš: Tutut!«

Rekel je »tutut« in s prsti rahlo pritisnil na desno lubenico. Pa je lubenica prehitro ubogala, premaknila se je in se je po strmem bregu zakotalila navzdol, od debela do debela je odskakovala, ob deblu bukve se je razletela na drobne kosce.

Poleg bukve je rasel grm, za grmom sta bila fant in dekle, kajti bila je pomlad in ko sta slišala lomstenje za sabo, sta se prestrašila, urno sta zlezla v svojega fička, ki je parkiran stal za istim grmom, in se s tretjo odpeljala.

Pa je presenečeni Butalec mislil, da je njegov fičko tisto in da se je izvalil iz jajca, pa ga je premilo klical in vabil: »Stoj, fičko, saj si moj! Plačal sem jajce, ki si se izvalil iz njega, na, pridi semkaj, pridi, boš registrsko tablico dobil ljubljansko, ne veš, kako imenitno visoko številko bo imela!«

Toda fičko ni slišal prijaznih besed, že je izginil v hosti. Pa je zastokal Butalec: »Kolikšna škoda! Tako mlad je bil, še trobiti ni znal, pa je že vozil tako hrabro! Kako bi šele vozil, ko bi dorasel!«

Z eno samo lubenico je prikorakal domov.

Prva pot mu je bila v pisarno, tam je največ gnoja, zakopal je lubenico v akte in uslužbencem zabičal za žive oči, da pazijo in da se štiri tedne nihče ne dotakne žlahtnega jajca.

Pa so minili štiri tedni in je jajce res ostalo nedotaknjeno, saj je bilo pokrito s prošnjami občanov, ki so terjale hitro rešitev. Previdno je Butalec odstranil akte. V aktih je pač bila lubenica, toda vsa gnila in razpadla, o fičku pa ne sledu.

Pa je Butalec zastokal: »Škoda na škodo! Tisti, ki se je izvalil, mi je ušel, ta pa, ki sem ga prinesel domov, je bil klopotec. Saj pravim, zavarovati bi ga moral, pa škoda ne bi bila tako velika!«

In ga je res polomil, saj bi mu zavarovalnica gotovo zavarovala lubenici, kajti je napravila še kaj bolj bistrega v zgodovini butalski, postavim takrat, ko je tožila lovce za ustreljenega medveda...

gruntala« čudovite reči. Predvsem sva ugotovila, da bo kmalu vse v cvetju in da nekaj že cvete. Dren je začel prvi, nato se je pojavil takomenovani »zlata dež«, sledile so marelice, pa tudi prve češnje so začele cveteti. Potem bo cvetelo še marsikaj in ljudje bodo planirali hektarske in razne druge donose, če (ta presneti »če«) ne bo suše, če ne bo preveč dežja, če ne bo toče, če ne bo slane, če bo setev pravočasno opravljena, če bodo pridelki pravočasno spravljani, če bo pravočasno izvršen odkup, če bo dovolj umetnih gnojil, če bodo pravočasno na razpolago potrebni kmetijski in še tisoč raznih drugih »če«.

Ob tem razmišljanju sva »pogruhtala«, da je najbližji sorodnik ravnokar omenjenega »če«, neizogibni »ker«. Prvi nam služi pri planiranju vseh vrst, drugi pa nastopi takrat, ko pregledujemo rezultate našega prizadevanja. Kajpada ne moremo računati s samimi uspehi. Včasih je treba spraviti v žep tudi kakšen neljub rezultat. Takrat nastopi že omenjeni »ker«. Ker ni bilo tega, ni bilo one-

ga, ker nismo naredili to, ker smo opustili ono. In če pri planiranju nastopa do tisoč »če«, jih nastopi potem vsaj tri tisoč »ker«.

No, še to sva ugotovila s Tarnoslavom, da ne cvete le narava, ampak tudi še druge reči in stvari. V zadnjem času so se pojavile v veliki množini »cvetke«, ki jim pravimo milijarde. Te res bolj uspevajo v »toplejših krajih« naše domovine. Videti je, da je največ teh »cvetk« poglalo na raznih kmetijskih gospodarskih kombinatih. Pa nič zato. Tem bo zelo dobrodošel 42-urni delavnik, kajti čim manj bodo delali, tem manjše bodo izgube. Končno sva ugotovila, da so tudi upokojenci pod vplivom pomladi pričeli »cveteti«. V zadnji številki »UPOKOJENCA« je kar 15 ponudb oziroma povpraševanj za registracijo. S tolikim številom take vrste inšeratorov se pač ne more pohvaliti noben drug časopis v naši domovini.

Lepa in cvetoča je letošnja pomlad. Radi jo gledamo stari in mladi, aktivni in upokojeni. Kar se pa upokojencev samih tiče, bi prav

SEZONA SEJMOV

Sejmi so bili tudi že v starih časih, in to na vsake kvatre enkrat, kjer si dobil na štantih vse od kose, potrnuštra, srčkov z verzi, solatnega semena do — mačkovega žaklja. No, današnji sejmi so proti prejšnjim veliko bolj moderni, ker s svojimi razstavljenimi predmeti razkazujejo celoten napredek gospodarstva ter dobrin potrošnika. Sejmov imamo v današnjem času že toliko, da si jih človek ne bi mogel ogledati vseh, pa če bi frcal kakor satelit. V kolikor pa si človek že ogleda te sejme, pride samo lahko do zaključka, da — kar je razstavljenega na sejmu — tega blaga ni za poduhat po trgovinah ali pa obratno. Sejmi so si zelo različni, vsak po svoje zanimivi in se na razstavljenih predmetih potrošnik, v kolikor nima denarja oziroma porokov, lahko do sitatega napase svoje oči. Pri tem pa ugotavlja razne stvari, recimo:

Na vinskem sejmu: poleg obveznega pokušanja vina lahko ugotoviš, koliko si letno v borbi proti alkoholu uničil umetnega vina in s tem prihranil naravno vino za izdelavo vinskega kisa.

Na živinskem sejmu se lahko samo še posloviš od lepih, rejenih kravc, teletkov in bikov, predno odpotujejo kolektivno na skupinski izlet v tujino, in to brez povratne karte.

Na sejmu sodobne kuhinje lahko ugotoviš, da so poleg vse sodobne kuhinjske opreme zanimivi predvsem razni praški, med katerimi je najbolj privlačen najnovejši — pečilni prašek za pokojninski narastek.

Na sejmu tehnike lahko vidiš poleg električnih bučk, aparatov za ugotavljanje, poneverb itd. tudi elek-

tronske možgane, katere prospekti zlasti priporočajo, da si jih nabaviš oni, ki so rojeni meseca kimovca in ne morejo misliti z lastnimi možgani. Zelo bo zanimiv nov izum, ki bo prikazan na bodočem sejmu tehnike, in to — elektronski mikroskop za povečanje mesečnih premjkov.

Seveda imamo potem še avtomobilski sejem, kjer lahko ugotavljaš samo to, da se bo tehnološki proces štriharja fičotov izboljšal in ne bo treba več obvezno kupovati šmirgel papirja za odpravo rje.

Tako! Naštel sem samo nekaj sejmov, povedati pa moram to, da je uvod vseh sejmov vsekakor prvi sejem — spomladanski sejem. Tak sejem sem si tudi pred kratkim ogledal, pa kljub kričanju propagandnemu naslovu »Pomladanski sejem« in treh zvončkov, pripopanih na vhodna vrata, ter nekaj lesenih surovih lašt, firnkov in napisov me ni prepričalo, da sem si ogledal pomladanski sejem sem si tudi pred kratko zimskega — in nekurantnega blaga«. Za to prodajo so se trgovci tako globoko ponižali do potrošnika, da so znižali ceno tem artiklom za celih 5%. Vem, da taki prodaji pač ni zameriti, ker so trgovci primorani prodati nekurantno blago, če hočejo dobiti kurantno. Če pa pomislim samo to, koliko plača vsak razstavljalet za razstavljeni prostor, za opremo paviljona, za osebje, za obvezno tekočo reprezentanco itd. in bi vse to seštel ter pomnožil z vsemi razstavljalci, bi dobil čedno vsotico, s katero bi lahko zgradil, če ne že modno hišo, pa vsaj paviljon, v katerem bi bil res lahko potrošniški sejem in sicer — vse leto!

gotovo radi videli, kako kaj cvete novi pokojninski sistem, o katerem je zadnje čase bolj malo slišati.

Kakor se bojimo za zgodnjo in nežno solato, tako se bojimo tudi za »pokojninske teze«, da jim ne bi kakšna slana škodila. Kajti, če nam kakšna ujma pokonča in ugonobi »cvetje naših tez«, potem bodo začeli upokojencem cveteti suknjiči in hlače.

LIPE

Farbe sa zla nucna reč

Farbe se lahk nucaja za use sorte rči. Ene sorte farbe sa zato, da se babe brez potrebe farbaja gor po žnablah, de pol lahk mislja, de sa bel lepe ket zares sa.

Druge sorte farbe sa za podn pofarbat de j bel lep.

Use sorte farbe maja mallerji, de malaja po bajtah. Farbe nucaja tudi umetniki, de po platnu malaja, de pol lahk fajn žveja. Sa pa tud take farbe za ldi farbat, to se prau za nos ulečt. Te ta zadne sorte farbe se zla težko ločja, tak de sam na veš, kodaj pa s kakšna farba sa te nafarbal.

Zadnje cajte maia farbe tud za autobuse farbat. Usaka firma ma na svoia viža pofarbane automobile, de usak člouk že od dalič vid, kira firma ga bo za velke dnuar »kulturn obuzaradla« pa nekylturn prepelala ke, ket bo tou al pa mal men al pa mal več.

Na ja, ta glauna j sevide farba. Zraun tega, de se autobusi po svojm pofarban, j še napisan, čgau j autobus.

U Lok sa se spet enkrat naprej uzel, da baja automobile farbal. Za ta prva sila sa sam firma z ena rdeča farba preštrihbat. Tak de zdej na vema, čgau sa autobusi, posebn zato ne, k nisa usi glih farbe. Glih farbe pa za to nisa, k še ni dve let, odkar sa se u Lok naprej uzel, de baja s »Transturista« u »Lublana transport« automobile prefarbal. Se zastop, de u tak krakemu čajtu nisa mogli useh preštrihbat. Na ene sa sam nova firma namalat. Na, zdej pa že spet dol. Sam blez se še neč na ve če za zmiri dol. Merbit bo pa treba čez en cajt tista firma, k sa ja glih zdej prefarbal, nazaj namalat. Zdej se na debel pa na drabn kregaja pa štritaja, ubedn pa na ve, čgava j ta prava pa čgava bo obveljala. Lde pa ulik guvareja pa gruntaja pa tuhtaja, kuga bo s tega ratal. Men se zdi, de baja čist brez potrebe preci dnuar stran urgel, de baja advokati spet mal boli standard imel, k sa zdej tak boščki. Sej j prouzaprou to že stara kranska navada. Ja, jest praum, de bama šele čez en cajt vidl, koga bo s tega. Zaenkat lahk rečima, de se neč na ve brez cranke.

GREGA

SMOJKA

O znanem padalcu
JANEZU BREZARJU
piše Tone Polene

40 sekund prostega pada

II. nadaljevanje

Drugi skok Janeza Brezarja se od prvega ni bistveno ločil, vsaj po »zunanjem« izgledu ne, medtem ko je bil tretji skok že izven aerodromski. Tokrat je Janez skakal na letalski prireditvi, ki jo je organiziral kranjski aeroklub 5. 9. 1954. Pošteno ga je skrbelo, kam bo priletel, kajti pod seboj ni več videl tiste velike zelene površine letališča, pač pa le majhen travniček, obdan z jablanami, hruškami, kozolci in prekljami. No, na tla je priletel srečno, smolo pa je imel v tem, ker so ga tokrat razkrinkali starši, saj je prizemljal tik ob svojem domu.

Sam sebi prepuščen

Po tem skoku je še dvakrat skočil na »štrika« (avtomat), potem pa ga je učitelj Jože Celar postavil pred dejstvo: »Janez, tokrat boš skočil na svobodno. Pazi, kako boš ob odskoku držal roke. Drži ročko že, ko boš stal na krilu.« In Janez je kimal in se pri tem po malem tresel od treme. Ne tako kot pri prvem skoku, pa vendar! Sedaj bo moral padalo odpreti sam, brez pomoči avtomata. Zlezal je v Po-2, se kolikor toliko udobno namestil na prvem sedežu in razmišljal o tistih potezi roke, ki bo čez nekaj minut zanj življenjske važnosti.

Sedem minut po vzletu je bil Po-2 že 800 m visoko. Pilot je odvezel plin, Janez je zlezal na krilo, se obrnil s hrbtom proti smeri leta, se z desno roko krčevito oprijel ročke za odpiranje padala, se potem vsaj desetkrat z očmi prepričal, če jo res drži, nato pa bolj zdrsnil kot skočil v praznino. Bil je prvič sam od sebe odvisen. Ni smel zatajiti. Štel je sekunde. Samo do dve nič več. Potem je moral potegniti ročko. Le kadaj bosta minili ti dve dolgi sekundi. Končno DVE.« Sedaj pa, Janez, si je mislil, »potegnili!« In povlekel je, Bela svila je hušnila iz na stečaj razprte torbe padala. Sledil je pok, dinamičen udarec in nihanje telesa. »Pa je le šlo«, si je mislil Janez in s temi besedami častital samemu sebi. Na zemljo je priletel normalno.

Prve zadržke

Zato je Janez do dvaindvajsetega skoka odpiral padala sam. Vendar to niso bile zadržke, kajti padalo je odpiral takoj po odskoku. Hitro se je navadil misliti in še hitreje ukrepati. Navadil se je odvisnosti od samega sebe, več: vedno bolj je zaupal vase. Menil je, da je krizo prebolel in da v padalstvu ne more zvedeti ničesar novega več. Takšen je dočakal prvi skok z zadržkom. To je bilo 12. julija

Uspel posnetek padalcev; posnel ga je ameriški padalec i n vojaški reporter narednik Loy Brydon

1957. Tega dne je skočil dvaindvajsetič. Njegova naloga je bila: sedem sekund z zadrževanjem. Tokrat so Janezu na rezervno padalo prvič pripeli še štoparico in višinomer. Nj ga bilo strah in tudi trema ni imel več. Le radoveden je postal. Toda lagali bi, ko bi rekli, da je bil popolnoma brez skrbi. Zavedal se je ene stvari, in te salamensko dobro. Padalo je treba odpreti v pravilnem položaju. Vedel je, da ne sme pasti v »kovit« (namerna ali nenamerna akrobacija letalca ali padalca, do katere pride zaradi napak v tehniki pilotiranja ali tehniki skoka; tam se padalec ali letalo istočasno vrti okoli vseh treh osi). Če pade vanj, potem se mu padalo lahko strga ali pa vsaj zamede. To pa ni najbolj priporočljivo, vsaj za zdravje ne, je razmišljal. Se ko je stal na krilu letala (tokrat je bilo to letalo tipa KB-6-»Matajur«) mu je po glavi rojilo samo to. S hrbtom obrnjen proti repu (pri odskoku nazaj se padalec v zraku najhitreje stabilizira) se je pognal nazaj, stegnil noge, pritisnil na štoparico in roki razširil. Zavzel je položaj, ki ga padalci imenujejo »lasta« in padal. Pišč zraka je naraščal. Z največjo skrbnostjo je sledil rdeče obarvanemu kazalcu štoparice, izpod čela pogledoval roki in ni se upal migniti, da ne bi pokvaril stila. Sedem sekund, končno. Povlekel je ročico in dinamični udarec, ki ga je povzročilo v trenutku odprto padalo, je bil tako končan, da je Janeza skoraj omamilo. Takrat so zadržke skakali še s pilotskimi padali, ta pa se odpirajo izredno hitro in zato imajo ogromen pojemek. Tako je v Janezu pričel rasti nov strah, strah pred odpiranjem padala. Sam je večkrat rekel: »Najraje ga sploh nebi odprl, tako boli.«

Tega leta je šel Janez k vojakom. Tu so padalu dodali še puško. Ko se je dve leti kasneje

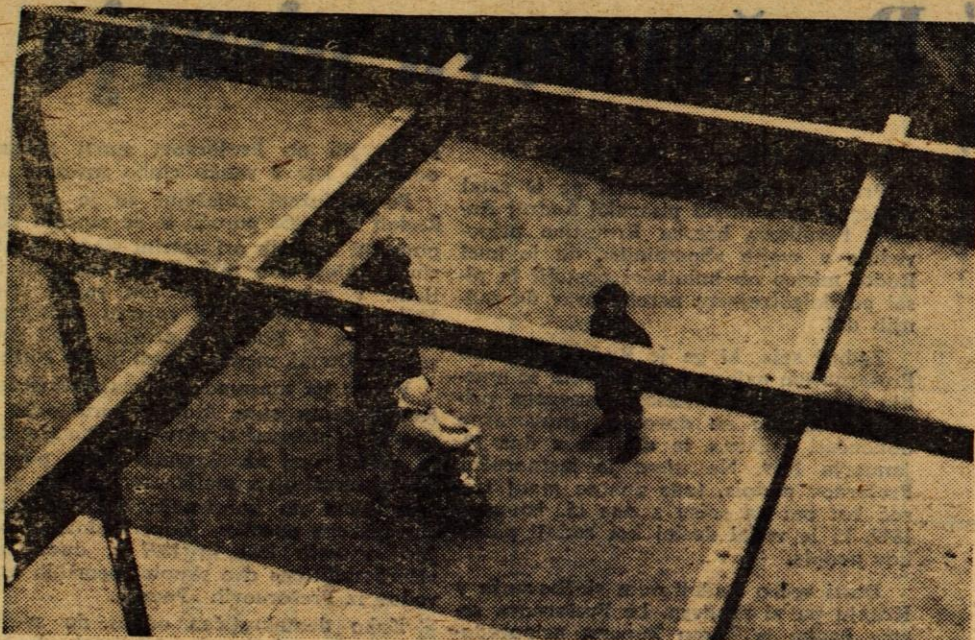
vrnil (1959), je imel v knjižici padalskih skokov vpisanih že 60 skokov.

40 sekund prostega pada

Rekli boste: »Kaj pa je to, 40 sekund! No, niste edini, kajti tudi naš Janez je trdil tako, če pa bi ga vprašali sedaj, bi rekel: Zelo dolga storija je lahko ubogih 40 sekund. To je bilo 14. 7. 1960.

Majhno letalo, srebrne barve in brez vrat na desni strani, je višino nabiralo izredno hitro (Cessna 170). Pilot in padalec (Janez) sta skrbno sledila kazalcu višinomera, ki se je vrstajno bližal številki 2500 m. Tu sta. Janez se je vsedel med vrata, pokimal pilotu (Albin Novak), potem nekaj časa strmel v globino in ko sta bila nad pisto, je izginil, štoparico je skoraj pozabil pritisniti. Po nekaj sekundah je zavzel stil »laste« in padal. Pišč zraka je naraščal. Čutil je, kako se mu zrak, katerega prebija s 50 m/sekundo, upira in kako sili v vsako špranjo kombinacija. Luknjici na čeladi sta postali piščalki. Očala so počasi lezla na stran. Počasi je Janez pritegnil levo roko in si jih popravil, toda s tem je skoraj pokvaril stil. Spet je stregnil roko. Z obračanjem dlani in prstov je telo spet spravil v normalni položaj. Pišč pa je naraščal še in še. Pogled na štoparico: šele deset sekund, višina 2000 m. Zemlja je bila podobna zeleni preprogi. Z vrtoglavo hitrostjo je silila vanj. Zdelo se mu je, da ne pada on, pač pa, da zemlja raste proti njemu. Brez težav je razločil letala pred hangarjem. Še vedno se ni povsem sprostil. Bil je trd in okoren. Bal se je nepravilnega položaja. Petnajsta sekunda Nenadoma je Janeza obdala tišina. Pišč zraka, katerega je

(Nadajevanje na 6. strani)

POGOVOR NA CESTI — Foto: Franc Perdan

BILI SMO NA ŠARI

Ko sem se zadnje nedeljo v marcu vrnil iz Ljubljane, so me obvestili, da bom šel s skupino tekmovalcev na državno prvenstvo v smuku in slalomu. Že naslednji dan sem se na ljubljanski železniški postaji pridružil mladim športnikom radovljiške občine. Vodil nas je tovariš Aleks Cebulj.

Vozili smo se z ekspresnim vlakom do Beograda in nato vso noč do Skopja. Ruševine tega lepega mesta so nas zelo pretresle. Toda pogled na številne nove stavbe nas je spravil v boljšo voljo.

Na železniški postaji smo videli potnike, ki so ležali in spali kar po tleh, med njimi pa so hodili prašički. To je povzročilo med nami precej smeha, dokler se niso začeli okoli nas zbirati ljudje. Takoj smo se zresnili. Ogledovali so si namreč naše smučiče, saj so smučarji v Skopju zelo redki.

V Moševcu smo zopet izstopili in kupili kruh, ki je bil čudno kislega okusa, vendar smo ga s tekom pojedli. Z avtobusi smo se odpeljali do Brezovice, kjer je lep smučarski dom, poleg pa je nekaj hiš, kjer domujejo nosači. Priljago smo naložili na konje, mi pa smo pešali približno dve uri. Proti vrhu smo naleteli na prvi sneg. V lepo urejenem domu na Šari so nam postregli s čajem in kajmakom. V prijetno toplih sobah smo se pošteno odpočili in po obilnem zajtrku

Moja pot v Beograd in Dubrovnik

PETEK — 3. aprila 1964

Pred menoj je bil dan lepih doživetij. Iz Bohinjske Bistrice na Jesenice, nato pa z ekspresnim vlakom do Beograda. Po progi od Zagreba dalje sem prvič potovala. Opazovala sem pokrajino. Nepregledna polja, močvirja, črede svinj, vodnjaki in osamljene hišice.

Po osemurni vožnji sem izstopila v našem glavnem mestu in najprej odšla na Kalemegdan, kjer je bil moj cilj — Letalska zveza Jugoslavije. Večer sem preživela s štirimi povabljenici v hotelu Balkan na Terazijah, kjer smo bili nastanjeni vsi udeleženci izleta.

SOBOTA — 4. aprila 1964

S Kompasovim avtobusom smo se odpeljali proti Novemu Beogradu in dalje v Zemun. Zbrani smo bili vsi dijaki, ki smo dobili prve nagrade, prosvetni delavci, novinarji in fotografi. Vodja poti je bil Čedomir Janić.

Naš prvi cilj je bil aerotehnični institut. Najprej smo si ogledali maketo, nato pa smo odšli v pravi aerotunnel — 6 metrov v podzemlje. V njem preizkušajo modele raznih tipov letal glede na naravne zračne tokove. Zaželjene podatke dobe s kompliciranimi elektronskimi napravami.

Potem smo obiskali muzej jugoslovanskega letalstva. Zgodovina letalstva, prvi poizkusi poletov, vse do današnjih modernih letal. Makete, fotografije, dokumenti — vse je lepo razstavljeno v vitrinah in na panojih. Zlasti slovenska letalca Edvard Rusjan in ing. Stanko Bloudek sta često zastopana.

Se zahvala in slovo in že smo bili zopet v avtobusu, ki nas je odpeljal v šolski center Jugoslovanskega aero transporta na starem letališču. Tu se bodoči učijo in pripravljajo na svoj poklic.

Vračali smo se skozi Novi Beograd, ki ima 70.000 prebivalcev. Ko bo mesto dograjeno, jih bo imelo 290.000. Vozili smo se mimo nove palače zveznega izvršnega sveta in 26 nadstropnega nebotičnika centralnega komiteja in parka prijateljstva.

Izstopili smo v stavbi izvršnega odbora Letalske zveze Jugoslavije. Tu so nam povedali, da so naše naloge z naslovom »Človek in vesolje« ocenili pedagogi, slavisti in letalski strokovnjaki. Pripomnili so, da je moja najboljša.

Po skupnem kosilu sem si ogledala mesto, zvečer pa so nam v Domu vojnega letalstva predvajali nekaj letalskih filmov.

NEDELJA — 5. aprila 1964

Ob 8. uri smo se z avtobusom JAT odpeljali na novo letališče Surčin. Vrata v letališko stavbo se odpirajo avtomatsko. Avla ima bel marmorni tlak, sredi katerega je bazenček in cvetlični nasadi. Tu so še restavracija, uradi JAT in udobni sedeži za čakajoče potnike. Videli smo moderno urejeno kuhinjo, čakalnico za potnike mednarodnih linij in vitrine s predmeti, ki jih tuji pri nas najpogosteje zahtevajo. V višjih nadstropjih so prenočišča.

Doživeli smo še eno preseñenje: vsi udeleženci izleta smo dobili lepe aktovke, v njej pa pepelnik, dva svinčnika, notes, koledar in 2 geografski karti z označenimi linijami zračnih poti.

Prvič sem potovala z letalom, zato sem bila rahlo vznemirjena. Tudi vreme je bilo oblačno. Ob vходу sta nas pozdravila glavni pilot in stewardesa. Motor našega Convair-Metropolitana je pričel vedno glasneje hrumeti: Končno se je z rahlim sunkom odlepilo od zemlje in že smo se dvignili. Vožnja je

trajala le eno uro in pet minut. Pristali smo na letališču v Dubrovniku. Nastanili smo se v povsem novem udobnem hotelu »Petka«. Popoldne smo si ogledali akvarij, vrt, lekarno v samostanu, malih bratov in trdnjavo Lovrijenc, kjer v okviru letnih iger igrajo Hamleta v naravnem okolju.

PONEDELJEK — 6. aprila

Že zjutraj smo zapustili Dubrovnik in se dvignili nad Črno goro. Durmitor je bil zasnežen, Piva in Tara pa sta se vili kot dva zelena trako-

va. Se pusto sredogorje, nato pa Šumadija in že smo pristali v Surčinu.

Žalostni smo zapustili naše gostitelje in se z avtobusom odpeljali v Beograd. Še skupno kosilo, poslovilne besede našega vodje in poslovliti se je bilo treba. Obljubili smo si, da bomo vzdrževali pismene stike. Z vlakom sem se v zgodnjih jutranjih urah v torek, 7. aprila, vrnila domov.

Marjeta Žen, Poklicna gostinska šola, Jesenice

Rada grem v gledališče

Čufarjevo gledališče na Jesenicah je letos poleg običajne novoletne mladinske predstave vključilo v svoj repertoar tudi kitajsko zgodbo »Rdeče in modro v mavricah«, ki jo je napisal Walter Bauer.

Na lepaku sem videla napis »Danes zadnjikrat« in sem pregovorila mamico, da sem videla igrjo še enkrat. Tokrat sem jo že lažje sprejemala in se bolj živela v dvoje mladih bitij, ki sta bili čisto skupaj — pa tako daleč narazen. Podzavestno sem se živela v Ying Tai in podoživljala njeno trpljenje. Pa ne samo vsebina, tudi igralci so mi bili všeč, predvsem glavna igralka, ker sta bila le malo starejša kot jaz. Igrala sta kot prva gledališka igralka, kar je najbrž zasluga gledališkega krožka na gimnaziji. Zdi se mi, da je znala režiserka kitajsko zgodbo pripraviti razumljivo slehernemu učencu naše šole in, da je poleg mladih navdušila tudi starejše. Ne vem, če imam prav. Zdi se mi pa, da ni prav, da te predstave niso videli vsi učenci vseh šol na Jesenicah in morda tudi v okolici. Prav je, da si vsi ogledamo domače pravljice. Bilo bi pa prav, da poleg domačih pravljic spoznavamo tudi tuja dela; eno od teh pa je bila igra »Rdeče in modro v mavricah«.

Nisem lepa

*Rekel si mi,
da me ljubiš zato,
ker nisem lepa.
(Ko si odšel,
sem sklonila glavo
in se zazrla
v razkopano stezo.)
Zdaj mi je vseeno.
Všeč mi je,
da nisem lepa —
zato,
ker bi mi potem
morda rekel,
da me ljubiš.*

PIKA STUNFEK

Prosimo avtorico te pesnice in sestavka »Roké«, ki je bil objavljen v 9. številki Panoram (7. marca), da nam pošlje pravo ime in naslov, da ji bomo lahko poslali honorar.

Uredništvo

**mlada
rast**

— čeprav je hrana nekoliko prezačinjena za naš okus — odbrzeli na smučišča. Južno pobočje Šare je golo, severno pa na debelo pokrito s snegom. Vozili smo med visokimi skalami in čelada je bila nujno potrebna vsem.

Naši člani so dosegli lepe rezultate in se uvrstili na prva mesta. Jaz sem pri slalomu odstopil, ker se mi je odpela smučka. Pri smuku kem bil nekoliko boljši, prišel sem na 10. mesto. Tolažil sem se, da je častna že udeležba na tekmovanju. Veslesalom pa nam je na žalost preprečil dež.

Ko smo se poslavljali od Šar planine, je bila naša skupina malo potrta. Zgubili smo namreč vodjo Aleksa. Pri smučanju si je močno poškodoval nogo in odpeljali so ga v bolnišnico. Videl sem ga, kako je padel in spominjam se, da je nekdo poleg mene dejal: »Fant, to je pa lep padeček!« Stekel sem k njemu in mu pomagal. Toda nesreča je bila že tu.

Odpotovali smo skupaj z Jeseničani in se po celem tednu potepanja vrnil domov, v šolo.

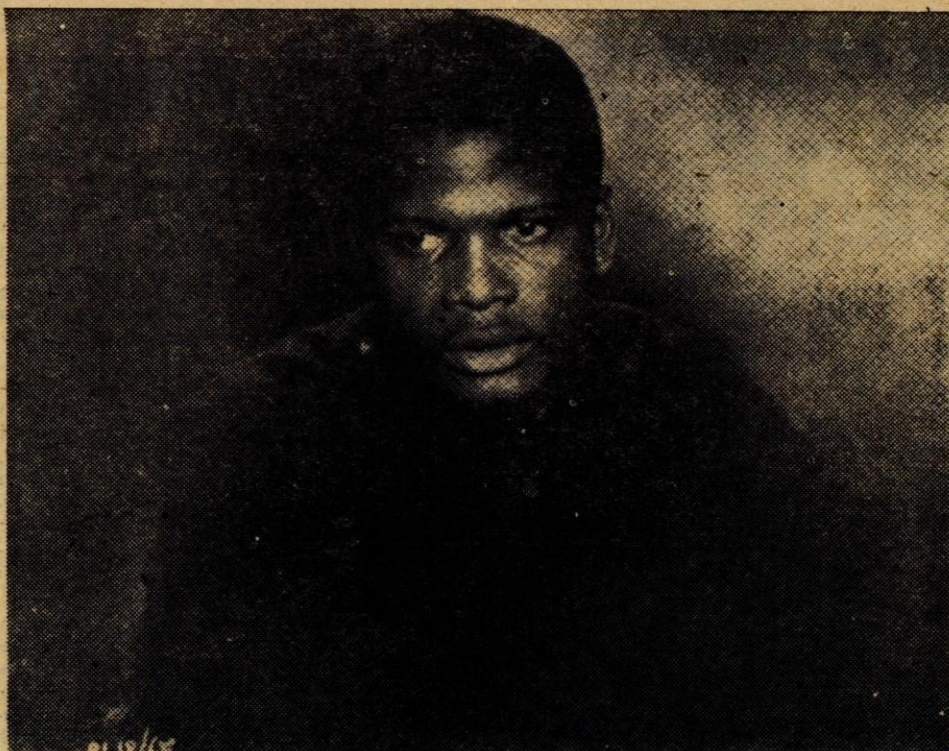
Potovanje, tekmovanje in srečanje s plemenitimi športniki mi bo ostalo v najlepšem spominu in hvaležen sem blejskemu Partizanu, ki mi je omogočilo udeležbo na tej prireditvi.

Uroš Stare,
Bled,
Partizanska 2

Dužica Ulaga,
Jesenice

»Nenavadni« Oscarji 1963

Zmaga črnega talenta
in robustnega srednje-
veškega humorja

Prvi črni igralec, ki je dobil zlatega Oscarja je Sidney Poitier — blodni vojni veteran, ki sežida kapelico samostanskim sestram v »Lilijah na polju«. Na sliki igralec v filmu »Joči, ljubljena dežela«, s katerim je prvič opozoril nase

Ceprav Oscarji kot merilo filmske ustvarjalnosti nekega leta ne uživajo ravno največjega ugleda, pa še vedno veljajo za simbol največjega priznanja, ki ga more dobiti — vsaj filmski igralec, čeprav ne tudi filmski režiser ali scenarist. Zato vsako leto kljub slabim izkušnjam z vsakoletnimi slovesnostmi v Santa Monici v Kaliforniji, upamo: morda pa bo 2600 članov Ameriške akademije filmske umetnosti in znanosti vsaj letos odločilo pravično, ali vsaj razumno... Ponavadi smo presenečeni, večkrat neprijetno kot prijetno. Med redka prijetna presenečenja stapa letošnja, šestintrideseta podelitev zlatih Oscarjev.

PRVI ČRNI OSCAR

Dramatični vrh slovesnega večera 13. aprila v Santa Monici ni bila štirikratna zmaga »Toma Jonesa«, ampak umetniško skromnejša, ven-

dar pomembnejša zmaga **Sidneya Poitierja**. Ko je sloki črnc stopal na oder, da bi iz rok lanskoletne »Čudodelke« Anne Bancroft sprejel Oscarja, je dvorana, v kateri so bile nekatere najpomembnejše osebnosti ameriškega filma, izbruhnila v navdušen aplavz. Aplavz tokrat ni veljal samo simpatičnemu in res odličnemu igralcu, ampak tudi Akademiji, ki ji je prvič v njeni zgodovini uspelo premagati rasne predsodke in podeliti najvišje ameriško filmsko priznanje črnemu igralcu.

Sidney Poitier je dobil Oscarja za vlogo v »Lilijah na polju« (zanj je bil nagrajen že lani v Berlinu), potem ko je leta 1958 neuspešno kandidiral zanj z »Begom v verigah«. Edina Oscarja črnim igralcem, ki sta bila doslej podeljena, sta bila: Oscar za stransko vlogo **Hattie McDaniela** v filmu »V vrtincu« leta 1939 in častni Oscar **Jamesa Barbetta**

za upodobitev legendarnega Strička Remusa v »Pesmi Juga«. Za Oscarja pa sta (neuspešno) kandidirali tudi že Dorothy Dandridge (Carmen Jones) in Ethel Waters (»Pinky«). Sidney Poitier je med širokim nasmehom resnobno dejal: »Dolgo je bilo potovanje do tega trenutka!«

DRUGIČ NA OTOK

Drugo letošnje presenečenje je bila podelitev štirih Oscarjev angleškemu filmu »Tom Jones«, saj so bili od tega trije pomembni: za najboljši film leta, za režijo (**Tony Richardson**) in za scenarij (»jezni mladenič« **John Osborne**).

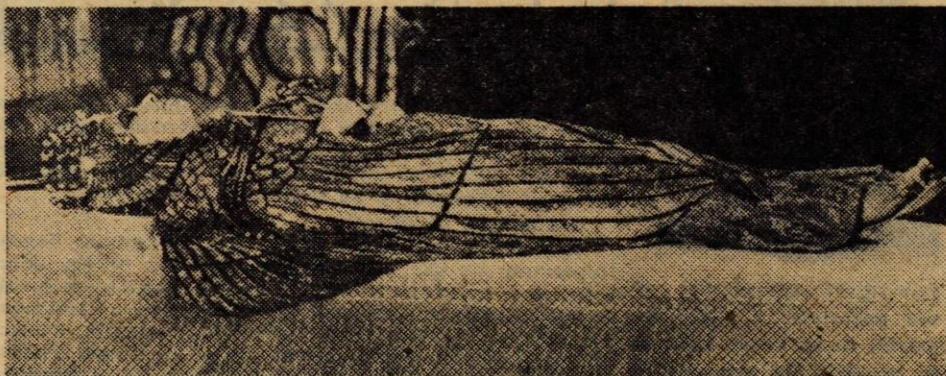
Tudi uspeh »Toma Jonesa« je pomemben, saj se je šele drugič v zgodovini Oscarjev zgodilo, da je naziv najboljšega filma leta dobil neameriški film — prvič je ta uspeh dosegel Laurence Olivier s »Hamletom« leta 1948. S »Tomom Jonesom« (nastal je po humoristično-satiričnem romanu Henryja Fieldinga iz 18. stoletja) je zma-

gal prešerni, srednjeveško robustni in neusmiljeni humor. »Tom Jones«, ki je navdušil že lanskoletno beneško publiko, je vesela mojstrovina, polna za Angleže presenetljive prvobitne življenjske radosti, slikovita in duhovita — obenem pa dokaz, da so filmske in umetniške vrednote možne ne samo v filmih iz sodobnega življenja, ampak tudi v zgodovinskih ali t. im. kostumskih delih.

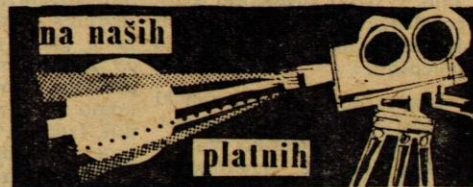
Oscarja za najboljšo žensko vlogo v letu 1963 je dobila **Patricia Neal** za svojo upodobitev gospodinje v westernu »Hud« **Martina Ritta**. Ta film je prinesel tudi Oscarja za najboljšo moško stransko vlogo nepodkupljivemu farmarju, staremu **Melvynu Douglasu**. Kot najboljša ženska epizodna igralka leta 1963 se lahko pohvali **Margaret Rutherford**, ki je bila v Asquithovem filmu »The VIP's« (ali: Hotel International) kljub obubožanosti dobrodušna in odločna vojvodinja.

Naslov najboljšega filma iz neangleško govorečih dežel so podelili Fellinijevemu delu »Osem in pol«. Spominsko nagrado **Irvinga Thalberga** za dolgoletne zasluge za film je dobil producent **Sam Spiegel**, ki »ima na vesti« filme kot: »Lawrence Arabski«, »Na obali«, »Most na reki Kwai« in »Afriška kraljica«.

Najdražji film vseh časov: 40 milijonov dolarjev težka »Kleopatra« se je morala zadovoljiti s štirimi nepomembnimi Oscarji — vendar pa je bil med njimi (povsem v stilu) tudi »najdražji Oscar vseh časov«. Za umetniško vodstvo (scenografija itd.) je bilo v »Kleopatri« namreč odgovornih deset ljudi — in tako je morala Akademija žrtvovati k naslovu »najboljša ženska epizodna igralka leta 1963 se lahko pohvali Margaret Rutherford, ki je bila v Asquithovem filmu »The VIP's« (ali: Hotel International) kljub obubožanosti dobrodušna in odločna vojvodinja, »Ce bodo vse tole pretopili, bo pa film plačan!«

Kleopatra je bila pokopana v zlatu — in »Kleopatro« je pokopalo ravno preveč zlata... Tudi njen pogreb (potegovala se je namreč celo za naslov najboljšega filma leta) v Santa Monici je bil drag: samo knaslovu »najboljšega umetniškega vodstva v barvnem filmu« je morala Akademija odriniti deset zlatih kipcev

GANGSTERJI IN FILANTROPI režiserjev Hoffmana in Skorzevskega je uspela poljska satira o sodobni družbi. Skozi lika uglajenega gangsterja, ki mu zaradi majhne napake spodleti velik načrt, in nepomembnega malega človeka, ki po slučajnem odkritju človeške slabosti obogati, ter njune spremljevalce sta režiserja pogumno spregovorila o sodobni poljski družbi. Vredno ogleda!

»KORZIŠKI BRATJE« italijanskega režiserja A. Maliana so nastali po romanu Alexandra Dumasa in so, kot že naslov pove, seveda povest o krvni osveti in strastni ljubezni vročih prebivalcev Korzike. Igrajo Jeffrey Horne, Valerie Lagrange, Gerard Barry in Amadeo Nazzari.

Ravnanje z otroškimi napakami

Ze zadnjič smo omenjali otroške napake in boj proti njim. Vsekakor naloga ni lahka. Ze res, da vzgojna znanost lahko pomaga s spoznanji. Vendar, kako ravnati s posameznim otrokom, to pa je večji del prepuščeno pametni razsodnosti staršev.

Ker se prav v prvih otroških letih najbolj razvijajo napake, jim bomo skušali zavreti razvoj. Saj je znano, da je preprečevanje otroških napak lažje kot odpravljanje.

Predvsem v prvih letih nastajajo napake, kot so razvajenost, neubogljivost, nesamostojnost, sebičnost itd.

Pogošto sami zagrešimo, da je otrok neubogljiv. Zakaj? Če otroku damo preveliko nalogo, ki jo ne zmore, se bo enostavno ukazu izognil. Ne izrekujmo praznih groženj in se prepričajmo, ali je otrok naš utemeljen in premišljen ukaz docela izvršil. Premislimo tudi, če smo v svojih ukazih dosledni.

Če otrok izgovori neresnico, ni gotovo, da je izrekel laž, kajti pri otroku sta resnica in domišljija neredko tako pomešani, da ju otrok istoveti. V tem primeru bi bila kazen neupravičena. Skušajmo pa otroku razložiti razliko med resnico in domišljijo.

Pri lažnivcu pa moramo odkriti vzrok lažnivosti (morda je vzrok strah, prevelika zahtevnost staršev, kristoljubje ipd.) Bojevati se moramo proti vzroku.

Nikdar pa ne postavimo otrokove napake v središče družinskega življenja. Slaba lastnost, ki jo tako na široko obravnavamo in otroka nenehno spominjamo nanjo, zaradi tega ne bo izginila, pač pa se bo še celo v za-

vesti utrdila. Otrok kaj pogosto pobere na cesti nespodobne besede, nekako čuti, da je to nekaj posebnega in jih z veseljem ponavlja.

Nespametno bi bilo, da bi zato otroka oštevali ali ga celo natepli. Najbolje je, da besede enostavno preslišimo. Otrok bo morda izrazil nekajkrat ponovil, nato mu bo postal nezanimiv in ga bo

pozabil. Najimunitnejše sredstvo v boju proti otroškim napakam je razvijanje njim nasprotnih vrlin.

Z dobrim vzgledom, z raznimi spodbudami in poučitvijo usmerjamo otrokovo voljo k dobremu. Starejše otrobe tudi razumsko seznanja. ke tudi razumsko seznanja. Otrok bo morda izrazil nekajkrat ponovil, nato mu bo postal nezanimiv in ga bo z nevednostjo napak.

Ali ste ljubosumni?

Če poznamo svoje napake in slabosti, se lahko proti njim borimo. Tudi ljubosumje je kaj pogosta človeška slabost, ki se lahko razbohoti v pravicato bolezen. Testirajmo se, če smo tudi mi ljubosumni.

I. Odločite se za eno izmed treh trditvev:

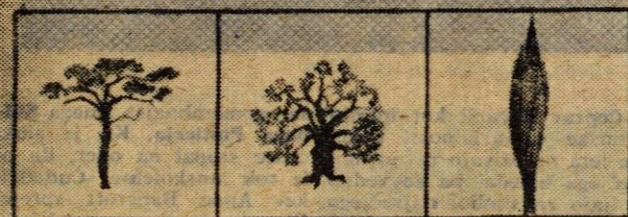
a) Dobro vem, da nisem ljubosumen

b) Priznam, da sem včasih brez pravega vzroka ljubosumen

c) Če je vzrok za ljubosumje dan, mislim, da znam biti ljubosumen

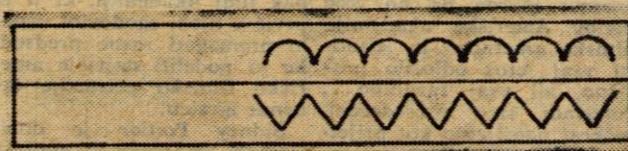
Zapišite si za odgovor a) 0 točk, za b) 20 in za c) 10 točk

II. Izberite si enega izmed narisanih dreves in se zopet točkujte!

Za prvo drevo dobite 10 točk, za drugo 20 in za tretje 5 točk

III. Izpolnite dva vzorca do konca in se odločite za enega izmed njiju.

Točke: prvi 5 točk, drugi 20 točk

IV. Narišite enega izmed treh znakov v prazen prostor. Če ste se odločili za križ imate 5 točk, za krog 20 in za trikotnik 10 točk.

Do 40 točk:

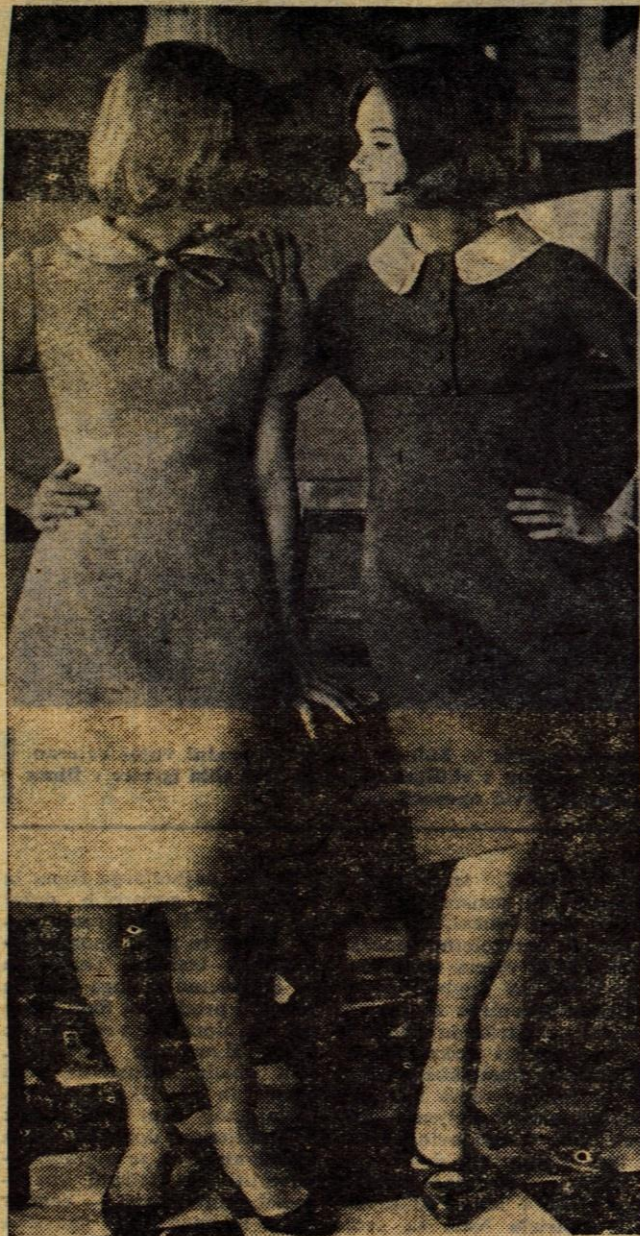
Upravičeno ste prepričani, da niste ljubosumni. Trezni ste in praktični, zato vam uspe, da prebrodite težave. Razumno si dopovedujete, da nimate vzroka za ljubosumje in v vaši duševnosti ni prostora za nepotrebne občutke. Pri slabih izkušnjah se pa znate dobro obvladati.

Od 41 točk do 60 točk:

Kar priznajte si, ljubosumje dobro poznate. Vendar ljubosumni ste šele, če imate pravi vzrok za to. Ker dobro veste, kaj hočete, boste prišli s svojim partnerjem kmalu na čisto. Lahko se tudi zgodi, da vi poskusite v njem vzbuditi občutek ljubosumja. Zahtevate od partnerja, da vam iskreno pove svoj odnos do vas. Če se ta izmika jasnemu odgovoru, ste dovolj samostojni in odločni, da ga zapustite.

Od 61 točk dalje

Visoko število naj vam bo v opomin. Z občutki preveč hitro izbruhnete na dan. Večkrat ste ljubosumni, pa čeprav nimate za to vzroka. (Borite se proti nevarnemu nagnjenju, sicer si boste nakopali dosti težav). Ni prav nič čudno, če vas partner zapusti. Kdo pa rad vidi, da ga obsojate za dejanja, ki obstoje le v vaši bolni domišljiji.

Prikupna modela sta sicer izdelek italijanskih modnih hiš, lahko si pa omislimo kaj podobnega tudi mi. Vstavljeni kratka rokava so letos zelo priljubljena, linija je rahlo poudarjena, mladostni okrogli ovratniki pa poživljajo obleke.

Ogledalo nam razkazuje posledice zime

Prav gotovo je vsaki ženi v veselje lepa, negovana polt. Nekatere se pač lažje ponasajo s svojo breskvino kožo, druge pa bodo z vztrajno in skrbno nego skušale kožo polepšati.

Lahko trdimo, da zimski meseci ne de dobro polti. Posebno v mestih, ko je vlažno ozračje nasičeno s prahom, pusti zima kar dosti posledic. Koža je nekako sivkasta, pojavljajo se raje mozoljčki in črne pikice. Temu je pa tudi vzrok bolj mastna hrana, ki jo uživamo pozimi in pa tudi hrana, ki je revnejša z vitamini. Zato bomo predvsem skrbele, da bomo v jedilnik vstavile dovolj zelenjave in sadja. Seveda, na mleko in med, znana olepševalca ženske polti, ne bomo pozabile. Kožo pa moramo tudi skrbno čistiti.

Prav skoraj vsem tipom kož bo dobro dela kamilična

sopara (tiste žene, z razširjenimi krvnimi žilicami na obrazu, naj ne jemljejo parnih kopeli!). Nad kamilični zavretek bomo nagnile obraz in si glavo prekrile z brisačo, zato da se ne bodo hlapi prehitro porazgubili. Tako bomo vztrajale nekako 10 minut. Iztisnile si bomo črne pikice, ki so predvsem pogoste na nosu, in sicer tako, da bomo prste ovile z vato. Nato si bomo obraz očistile z mandeljnovim oljem ali dobro čistilno kremo. Da bo koža ponoči lepo dihala, bomo masne ostanke olja ali kreme odstranili z lotionom ali obrazno čistilno vodo. Seveda si takega temeljitega čiščenja ne bomo privoščile kar vsak dan, pač pa le enkrat na tri tedne ali mesec, in sicer pred spanjem. Če bi jemale parno kopel večkrat, bi se utegnile znojnice razširiti in posledica bi bila nelep porasta koža.

Televizijski sprejemniki so vse pogostejši v naših domovih. Če ne vemo, kako bi ga postavili, bi vam morda utegnil predlog na skici koristiti. Da na kot, kjer stoji televizor, pust, ga poživimo s policami, kjer imamo lahko knjige, cvetlice in podobno

RADIJSKI SPORED

VELJA OD 25. APRILA DO 1. MAJA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.15, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30

SOBOTA — 25. aprila

8.05 Vedre melodije za konec tedna — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Slovenski skladatelji mladini — 9.45 Madžarska zabavna glasba — 10.15 Domače viže v instrumentalni izvedbi — 10.35 Mali koncert zbora iz Pamplone — 11.00 Pozor, nimaš prednosti — 12.05 Zabavna glasba — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe — 13.30 Glasbeni sejem — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Zabavna glasba — 15.40 V pričakovanju 1. maja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 S pesmijo in plesom čestitamo k delavskemu prazniku — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.10 Recitali znamenitih pevcov — 18.45 Novo v znanosti — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Matineja narodno zabavne glasbe v Trbovljah — 21.00 Sobotni ples — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Za prijeten konec tedna

NEDELJA — 26. aprila

6.00 Dobro jutro — 6.30 Napotki za turiste — 7.40 Pogovor s poslušalci — 8.00 Mladinska radijska igra — 8.30 Poje mladinski bolgarski zbor — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.30 Ura v orkestralnem studiu — 11.30 Nedeljska reportaža — 11.50 Deset minut z orkestrom Alfred Scholz — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30 Za našo vas — 13.50 Koncert pri vas doma — 14.10 Glasba ne pozna meja — 15.05 Danes popoldne — 16.00 Humoreska tega tedna — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Izberite svojo popevko — 21.00 Skozi borbo v svobodo — 22.10 Zvočna paleta — 23.05 Jugoslovanska komorna glasba

PONEDELJEK — 27. aprila

8.05 Tone Absec igra na harmoniko — 8.25 V tričetrtinskem taktu — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.25 Pojeta mezzosopranistka Melanija Bugaritevič in Vladimir Ruždjak — 10.15 Violina, viola in violončelo — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Pozor, nimaš prednosti — 12.05 Zabavna glasba — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Slovenski pevci zabavne glasbe — 13.30 Glasbeni sejem — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Zabavna glasba — 15.45 S knjižnega trga — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Glasbena križan-

ka — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.10 Venec glasbenih čestitk za 1. maj — 18.45 Narava in človek — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični koncert Orkestra Akademije za glasbo — 20.45 Glasbena panorama — 21.35 Dva pihalna ansambli — 22.10 S popevkami po svetu — 23.05 Literarni nočnoturno — 23.15 Nočni akordi

TOREK — 28. aprila

8.05 Češkoslovaška zabavna glasba — 8.35 Med domačimi vižarji — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 10.15 Plesni orkester z zbori — 10.40 Prizor iz 1. dejanja Gioconde — 11.00 Pozor, nimaš prednosti — 12.05 Zabavna glasba — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Z lepimi željami za 1. maj — 13.30 Iz baleta »Čajna punčka« — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Dva venčka slovenskih narodnih — 15.15 Zabavna glasba — 15.30 V torek nasvidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.10 Godala v ritmu — 18.25 Plesni orkester RTV Ljubljana in njegovi solisti — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Zborovske skladbe Marka Tajčevića — 20.20 Radijska igra — 21.30 Večer Edvarda Griega — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Popevke se vrstijo

SREDA — 29. aprila

8.05 Jutranji divertimento — 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.25 Prvomajski pozdravi — 10.15 Majhen koncert Slovenskega okteta — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Pozor, nimaš prednosti — 12.05 Zabavna glasba — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Nočni mozaik — 13.30 Koncertne pesmi in plesi — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Sovjetska zabavna glasba — 15.15 Napotki za turiste — 15.40 Glasbene čestitke — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Chopin — skladatelj — 17.35 Iz fonoteke radia Koper — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.10 Mojstri orkestrske igre — 18.45 Ljudski parlament — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Zvočna panorama — 20.30 Hlapec Jernej — opera — 22.10 Plesni zvoki — 23.05 Literarni nočnoturno — 23.15 Iz sodobne madžarske in romunske glasbe

ČETRTEK — 30. aprila

8.05 Z opernih in koncertnih odrov — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Glasbeno darilo za 1. maj — 10.15 Igra pihalna godba LM — 10.30 Pet minut za novo pesmico — 11.00 Pozor, nimaš prednosti — 12.05 Zabavna glasba — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Pisana zmes slovenskih napevov — 13.30 Glasbeni sejem — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Napotki za turiste — 15.20 Zabavna glasba — 15.40 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Lahka glasba — 17.15 Turistična oddaja — 18.00 Želje in pozdravi — 18.30 Dan današnji — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Slavnostni zvoki na predvečer praznika — 20.30 V četrtek večer pred praznikom prvega maja — 21.00 Gostje iz Vojvodine — 21.45 Vedra godala — 22.10 Za prijetno praznično razpoloženje — 23.00 Plesni zvoki

PETEK — 1. maja

8.00 Prenos prvomajske parade — 12.05 Čestitke ob prazniku dela — 13.30 Iz narodno-zabavne matineje v Velenju — 14.15 Popolnari popoldanski koncert — 15.05 Na obisku pri interpretih zabavne glasbe — 16.00 Sosedje — 16.20 Novi posnetki treh naših solistov — 17.05 Prenosi iz prvomajskih športnih prireditev — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Iz naših studijev v zadnjem letu — 21.30 Lepe melodije — 22.10 Jugoslovanski vokalni solisti zabavne glasbe — 23.05 Zaplešite z nami

K I N O

Kranj »CENTER«

25. aprila nem. barv. film PESEM O PISANEM BALONČKU ob 16., 18. in 20. uri, premiera poljskega filma GANGSTERJI IN FILANTROPI ob 22. uri

26. aprila švedski film HUDICEVO OKO ob 10. uri, nem. barv. film PESEM O PISANEM BALONČKU ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital. barv. CS filma KORZISKI BRATJE

27. aprila ital. barv. CS film DRAKUT MASCEVALEC ob 18. in 20. uri

28. aprila ital. barv. CS film KORZISKI BRATJE ob 18. in 20. uri

29. aprila ital. barv. CS film KORZISKI BRATJE ob 18. in 20. uri

Kranj »STRŽIČ«

25. aprila češki barv. CS film ČE PRIDE MACEK ob 16. in 18. uri, amer. barv. film POLET V PRIHODNOST ob 20. uri

26. aprila jug. film DEZEVIJE MOJE DOMOVINE ob 10. uri, POTOVANJE PREDSEDNIKA TITA PO JUŽNI AMERIKI; amer. barv. film POLET V PRIHODNOST ob 14., 18. uri, češki barv. CS film ČE PRIDE MACEK ob 16. in 20. uri

27. aprila jug. film DEZEVIJE MOJE DOMOVINE ob 16. in 18. uri, nemški barv. film PESEM O PISANEM BALONČKU ob 20. uri

28. aprila jug. film DEZEVIJE MOJE DOMOVINE ob 15.30, amer. barv. film SAYONARA ob 17.30 in 20. uri

29. aprila polj. film GANGSTERJI IN FILANTROPI ob 16. in 20. uri, jug. film DEZEVIJE MOJE DOMOVINE ob 18. uri in film POTOVANJE PREDSEDNIKA TITA PO JUŽNI AMERIKI

Stražišče »SVOBODA«

25. aprila češki barv. CS film ČE PRIDE MACEK ob 20. uri

26. aprila amer. barv. film POLET V PRIHODNOST ob 16. uri, češki barv. CS film ČE PRIDE MACEK ob 18. uri, nemški barv. film PESEM O PISANEM BALONČKU ob 20. uri

29. aprila jug. film DEZEVIJE MOJE DOMOVINE ob 20. uri in film POTOVANJE PREDSEDNIKA TITA PO JUŽNI AMERIKI

Cerklje »KRVAVEC«

25. aprila amer. CS film MOŽ Z ZLATO PISTOLO ob 20. uri

26. aprila amer. CS film MOŽ Z ZLATO PISTOLO ob 15. in 17.30

Naklo

25. aprila ital. barv. CS film DRAKUT MASCEVALEC ob 20. uri

Jesenice »RADIO«

25. do 26. aprila amer. barv. CS film DOM NA GRICU

27. aprila amer. barv. CS film KARNEVAL V NEW ORLEANSU

28. do 29. aprila amer. film VOJNI HEROJ

30. aprila ruski barv. film BELE NOCI

Jesenice »PLAVŽ«

25. do 26. aprila amer. film VOJNI HEROJ

27. do 28. aprila amer. barv. film DOM NA GRICU

30. aprila jugoslovanski film ČEDNO DEKLE

Zirovnica

25. aprila ruski barv. film HUZARSKA PRIPOVEDKA 26. aprila švedski film ŽENE ČAKAJO

29. aprila amer. barv. film DOM NA GRICU

Dovje

25. aprila švedski film ŽENE ČAKAJO

26. aprila ruski barv. film HUZARSKA PRIPOVEDKA

30. aprila amer. barv. CS film DOM NA GRICU

Koroška Bela

25. aprila jugosl. film ČEDNO DEKLE

26. aprila amer. barv. CS film NAVARONSKA TOPOVA

27. aprila amer. film VOJNI HEROJ

Kranjska gora

25. aprila amer. barv. CS film NAVARONSKA TOPOVA

26. aprila jug. film ČEDNO DEKLE

30. aprila amer. film VOJNI HEROJ

Ljubno

25. aprila jug. film NADŠTEVILNA ob 20. uri

26. aprila amer. barv. film SEVER — SEVEROZAHOD ob 16. uri

Duplica

25. aprila franc. film ROBERTO LA ROCCA ob 20. uri

26. aprila franc. film ROBERTO LA ROCCA ob 15., 17. in 19. uri

26. aprila sovj. barv. film PLANET VENERA ob 10. uri mladinska predstava

29. aprila bolgarski film ZLATI ZOB ob 18. uri

30. aprila bolgarski film ZLATI ZOB ob 20. uri

Radovljica

25. aprila amer. barv. CS film RAZBITINA LADJE MARY DEARE ob 18. uri

25. aprila jugosl. film IZ OCI V OCI ob 20. uri

26. aprila amer. barvni CS film RAZBITINA LADJE MARY DEARE ob 16. in 20. uri

26. aprila jugosl. film IZ OCI V OCI ob 18. uri

26. aprila amer. film SERIOF SIN ob 10. uri dopoldne matineja

27. aprila jug.-nemški film OTOKI ob 20. uri

28. aprila jug.-nemški film OTOKI ob 18. in 20. uri

29. aprila sovj. zgod. film PETER IN KATERINA ob 18. in 20. uri

gledališče

PRESERNOVO GLEDALIŠČE V KRANJU

NEDELJA — 26. aprila ob 17. uri Denger MINUTO PRED DVANAJSTO — gostovanje na Kokrici; ob 17. uri De Stefani SOBOTA GREHA — gostovanje v Predosljah

SREDA — 29. aprila ob 20. uri red KOLEKTIVI Jean Amouilh ZMEDENA GLAVA — gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega

Humoreska

Nekoč je živela deklica, katere oče je pridno obračal plašč po vetru. Klicali so jo Rdeča kapica. Če bi živela pred vojno, bi ji bržkone rekli Farouška kapica, med vojno bi bila Bela kapica, tako pa so jo pač imenovali Rdeča kapica.

Nekega dne je mamica poslala Rdečo kapico k babici, da bi jo usaj za kako urico odtrgala od televizorja. S sabo ji je dala potice, vina in mesa, kajti babica je bila upokojenka in si takih dobrot seveda ni mogla sama privoščiti. Rdeči kapici sicer ni bilo všeč iti peš, toda Fička ni bilo v garaži, ker se je oče odpeljal na sejo in zato je morala vzeti pločnik pod noge. Hodila

kđaj ji bo občina preskrbela šlo-veka dostojno stanovanje. Volk se ji je vljudno zabvalil, jo prijazno pozdravil in že ga ni bilo več. Mi dobro vemo, kaj je nemarnež potlej napravil: odbitelj je naravnost k babičini koči, se prepričal, da ni v bližini nobenega mličarstva, in nato ubogo babico s kostmi in kožo požrl. Nato si je nataknil njeno čepico in očala, zlezal v posteljo, se lepo pokrtil s solidno predvojno odejo in se pretvarjal, da bere »Upokojenca«.

Čakal je in čakal in glej, že je tu Rdeča kapica s košarico in zbirko servietk, ki jih je med potjo dobila od sošolke v zameno za album filmskih igralk. Saj veste, kako začudeno je obstala na pragu in vprašala:

»Babica, zakaj imaš danes tako velike oči?«

In volk je, ne bodi len, odgovoril: »Zato, da laže vidim, kako rastejo cene.«

»Babica, zakaj imaš danes tako velika ušesa?« se je čudila Rdeča kapica.

»Zato, da laže slišim, kako upokojenici kritizirajo.«

»Toda babica, zakaj imaš danes tako velike roke?«

»Zato, da laže predenem, kar je bilo že napisanega o izboljšanju našega standarda.«

»Toda babica, zakaj imaš danes tako velika usta?«

»Zato, da laže zgizem tretje-razredno meso, ki ga prodajajo v naših mesnicah.«

Kaine, da takle pogovor ni za mlada ušesa? No, končajmo: volk je Rdečo kapico požrl, se zavalil na posteljo in zasmrčal.

Potem je menda prišel mimo lovec. Čul je nenavadno smrčanje, splazil se je k zidu, pogledal skozi okno in seve, uzrl volka. Pa se je naglo obrnil, tiho po prstih odšel in ko je bil dovolj daleč, se je ustavil, si obrisal potno čelo in odločno dejal:

»Pravljica gor ali dol, ne bom ga streljal! Nisem neumen! Me utegne tožiti zavarovalnica, kakor je tožila lovce, ko so upih-nili bobinjskega medveda. Hvala lepa!«

In je raje odšel na dva deci. Vi pa, dragi bralci, če se vam babica in Rdeča kapica smilita, pobitite! Nič ne dě, če nimate puške in lovskega dovoljenja! Ko se bo volk prebudil, mu pokažite kak članek o našem kmetijstvu in bo pri priči od smeha počil. Babica in Rdeča kapica mu bosta rešeni skočili iz trebuha in zahtevam pravljice bo zadoščeno...

VILKO NOVAK

Moderna Rdeča kapica

je in hodila, prežvekovala žvečilni gumi, si ogledovala izložbe in filmske reklame ter si brundala popevko tedna. In naenkrat, tako pač zahteva pravljica, je srečala volka.

Rdeča kapica volka ni poznala, kajti v spoznavanju prirode je imela nezadostno, ker je pa ni prav nič motilo, kajti je vedela, da se v naši šoli tudi z dvema koloma v spričevalu napreduje v višji razred. Zato se volka ni bala in mu je zgovorno razložila, kdo da je in kaj da nese v košarici in kam da je namenjena. Volka je predvsem zanimalo, kje stanuje njena babica in Rdeča kapica mu je, nič hudega sluteč, zaupala, da že vrsto let živi v podrtiji onkraj mesta, v kateri je med vojno skrivala partizane, zdaj pa čaka,

HOROSKOP

VELJA OD 25. APRILA DO 1. MAJA

OVEN (21. 3. — 20. 4.)

SPREMENLJIVE razmere v srčnih zadevah. Utrdiš staro prijateljstvo, v službi pa bo neka zadeva terjala nemalo živcev. Obisk te bo razburil.

BIK (21. 4. — 20. 5.)

NADALJUJ redno s svojim delom kljub »polenčkom«, zakaj realizacija tvoje zamisli gre h kraju. Ne zanemarjaj preveč osebe, ki ti je že dokazala, kako te ima rada. V družbi poskušaj (ne)mi-slitj na službene težave.

DVOJČKA (21. 5. — 20. 6.)

PREVELIKA zaskrbljenost zastran ljubezenskih zadev je odveč, zakaj sreča te ne bo zapustila. Zanesi se na drago osebo in ji malo več verjemi ter ne glej prepogosto črno. Srečen ponedeljek.

RAK (21. 6. — 22. 7.)

OBETAJO se prijetni doživljaji, pa tudi na poslovnem področju uspeh ne bo izostal z malce več elastičnosti. Nepremišljene besede znajo kaj kmalu škodovati in se odraziti tudi v žepu. Smešni izgovor.

LEV (23. 7. — 22. 8.)

V **POKLICU** se bodo razmere zboljšale in bo lahko dokazati svoje sposobnosti. Glej, kako se obnašaš in kaj govoriš, si na preizkušnji in uspeh, kakor tudi moralno zadoščanje, ne bosta izostala. Izogibaj se sentimentalnim pustolovščinam in se odkleni starega hrepenečega prijateljstva. Prijetna družba v drugem okolju.

DEVICA (23. 8. — 22. 9.)

NEKA TUJA oseba bi rada povzročila spor med teboj in svojci, vendar ji ne bo uspelo, če bo alibi vedno pri roki. Postranski opravi naj te ne motijo pri delu. Sumljivo vabilo in prijetna sreda.

TEHTNICA (23. 9. — 22. 10.)

SVOJIM zasebnim stvarjem čimprej posveti več skrbi in prijatelj-sko se posvetuj z bližnjimi svojci. Previdnost na ljubezenskem področju, da ne bo razočaranja. Izlet.

SKORPIJON (23. 10. — 22. 11.)

V **NEPRICAKOVANIH** okoliščinah bo oživila stara ljubezen, kar te bo za kratek čas spravilo s tira. V družbi in v službi, zlasti med odmorom, pazi na svoje živce, če bi prišlo do nesoglasij. Umestna strpnost.

STRELEC (23. 11. — 22. 12.)

EKONOMSKE razmere se bodo izboljšale, vendar naletiš na neka nasprotja pri sodelavkah, ki te očrniijo pri šefu. Domače razmere se uredijo.

KOZOROG (23. 12. — 20. 1.)

DOBRO razpoloženje, ki bo ugodno vplivalo na tvojo okolico, pokvarijo neke čenče. Nočna razmišljanja se utegnejo kaj kmalu uresničiti. Telefon.

VODNAR (21. 1. — 19. 2.)

DOBRO razpoloženje, ki bo ugodno vplivalo na tvojo okolico, pokvarijo neke čenče. Nočna razmišljanja se utegnejo kaj kmalu uresničiti. Telefon.

RIBI (20. 2. — 20. 3.)

NAVEZES prijateljske stike z nedavno spoznano osebo. Nepričakovani izrazi ljubezni te prijetno presenetijo, vendar zadeva na poklicnem področju se nepričakovano koristno obrne. Globoko dihanje in pazi na zdravje.

TELEVIZIJA

SOBOTA — 25. aprila

RTV Zagreb — 18.00 Poročila, 18.05 »Srečanje« — mladinska igra, RTV Ljubljana — 19.00 TV obzornik, 19.20 Oddaljeni kraji, 19.50 Kaj bo prihodnji teden na sporedu, JTV — 20.00 TV dnevnik, RTV Zagreb — 20.30 Propagandna oddaja, RTV Beograd — 20.45 Pri sodniku za prekrške — humoreska, RTV Ljubljana — 21.45 Dick Powell vam predstavlja, 22.15 Poročila

NEDELJA — 26. aprila

RTV Zagreb — 9.30 Kmetijska oddaja, 10.00 Filmi iz Dysnejevga sveta, 11.00 Otroci pojo, RTV Ljubljana — 18.30 »Denis in škorcji« — filmska zgodba, 19.00 Sportna poročila, 19.10 Osamljena puška — film, JTV — 20.00 Nedeljska izdaja TV dnevnika, RTV Zagreb — 20.45 Pregnosne drame, 21.45 Poročila

PONEDELJEK — 27. aprila

RTV Zagreb — 17.30 Angleščina na TV, 18.00 TV v šoli, RTV Ljubljana — 18.30 Poročila, 18.35 Dva slovenska kulturna filma, 19.00 TV obzor-

nik, JTV — 19.30 Tedenski športni pregled, RTV Ljubljana — 20.30 X-25 javlja — slovenski film, 22.00 Jazz na ekranu, 22.30 Poročila

TOREK — 28. aprila

V večernih urah — stereo-fonski koncert

SREDA — 29. aprila

RTV Ljubljana — 17.00 Ruščina na TV, 17.30 Angleščina na TV, RTV Ljubljana — 18.00 Poročila, 18.05 Dimka — slikanica, RTV Beograd — 18.20 Slike sveta, RTV Ljubljana — 18.40 Britanska enciklopedija, 19.00 TV obzor-

nik, RTV Beograd — 19.30 Razglednice z narodnimi nošami, JTV — 20.00 TV dnevnik, RTV Beograd — 22.00 Poročila

PETEK — 1. maja

RTV Beograd — 8.00 Prenos prvomajske parade, RTV Zagreb — 14.50 Poročila, 15.00 Prenos dirk iz Crikvenice — speedway, RTV Ljubljana — 18.00 Klovn in njegov cirkus — prenos igre 19.00 TV obzornik, 19.30 Mednarodna delavska pesem, JTV — 20.00 TV dnevnik, RTV Beograd — 20.45 Glasbena oddaja, RTV Zagreb — 21.45 Celovečerni igrani film, 23.15 Poročila

ČETRTEK — 30. aprila

RTV Zagreb — 10.00 TV v šoli, RTV Beograd — 11.00 Tečaj francoskega jezika, RTV Zagreb — 17.30 Angleščina na TV, 18.00 Poročila, 18.10 Mendov spored, RTV Ljubljana — 19.00 TV obzor-